

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Wijziging Wet Milieubeheer Kaderrichtlijn Afval

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding is de publicatie in het Publicatieblad van de EU: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.150.01.0109.01.NLD&toc=OJ:L:2018:150:TOC
Deze wijziging van de EU-richtlijn betreffende afvalstoffen maakt onderdeel uit van het zogenaamde EU-afvalpakket waarbij in totaal zes richtlijnen zijn gewijzigd. Deze wijziging moet worden geïmplementeerd in nationale wetgeving, in dit geval de Wet milieubeheer (Wm)

2. Wie zijn betrokken?

De voorstellen hebben betrekking op het afvalbeheer in Nederland zoals daar door overheden en bedrijfsleven vorm aan wordt gegeven. Het raakt daarmee alle actoren in de afvalketen.

De partijen die daarbij betrokken zijn, zijn o.a.:

- Ondernemingen in de afvalsector
- Omgevingsdiensten
- Gemeenten en Provincies
- Producenten

3. Wat is het probleem?

De richtlijn moet uiterlijk 5 juli 2020 zijn geïmplementeerd.

4. Wat is het doel?

Doel van het EU-afvalpakket is het verbeteren van het afvalbeheer in de EU, waardoor meer afval als grondstof gebruikt kan worden en er minder nieuwe grondstoffen nodig zijn. Daartoe zijn recyclingdoelstellingen verhoogd en wordt het storten van afval verder beperkt. Ook zijn de regels over het bepalen of een materiaal afval is of een product verduidelijkt. Dit is nodig voor het stimuleren van het gebruik van afval als grondstof.

Verder besteedt het pakket aandacht aan preventie, waarmee wordt beoogd te voorkomen dat er meer afval ontstaat. Dit kan onder meer door bij het ontwerp van producten al rekening te houden met de afvalfase.

Ook moeten de lidstaten voedselverspilling tegen gaan en in kaart gaan brengen.

Tot slot zijn er om een gelijk speelveld in de EU te creëren voor producenten van bepaalde producten en om meer transparantie te realiseren, minimumvereisten voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid vastgelegd. Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid bepaalt dat producenten verantwoordelijk zijn voor de afvalfase van hun producten. Het instrument speelt daarmee een belangrijke rol bij efficiënt afvalbeheer.

5. *Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?*

De implementatie van een EU richtlijn vereist aanpassing aan de Nederlandse wet- en regelgeving. Hiervoor is overheidshandelen noodzakelijk.

6. *Wat is het beste instrument?*

Alleen voor de implementatie van bepaalde verplichtingen uit de richtlijn tot wijziging van de EU-richtlijn betreffende afvalstoffen zijn wijzigingen op wetsniveau nodig.

De overige wijzigingen van de EU-richtlijn betreffende afvalstoffen en de andere vijf richtlijnen die deel uitmaakten van het EU-afvalpakket en die omzetting in Nederlandse regelgeving behoeven, zullen in lagere regelgeving worden geïmplementeerd. Ook gaat het bij een deel van de wijzigingen om feitelijke handelingen die niet in wetgeving hoeven te worden omgezet. Denk daarbij aan het moeten stimuleren als lidstaat van bepaalde ontwikkelingen of het moeten rapporteren aan de Europese Commissie.

7. *Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?*

De wetswijziging en de daarop volgende wijzigingen van lagere regelgeving ter implementatie van het EU-afvalpakket heeft gevolgen voor alle actoren in de afvalketen. Het wetsvoorstel brengt op zichzelf geen nieuwe administratieve lasten mee.

In de richtlijn tot wijziging van de EU-richtlijn betreffende afvalstoffen worden wel aanvullende verplichtingen aan bedrijven opgelegd. Deze worden echter niet in dit wetsvoorstel meegenomen, maar zullen via lagere regelgeving worden geregeld. De implementatie van de wijzigingsrichtlijn heeft als gevolg dat het afvalstoffenbeheer verder wordt verbeterd en daarmee het efficiënte gebruik van grondstoffen wordt vergroot. Wanneer grondstoffen efficiënter worden gebruikt en afval als potentiële waardevolle grondstof wordt beschouwd leidt dat ertoe dat de overgang naar een circulaire economie wordt vergemakkelijkt. Daarmee worden negatieve effecten op het milieu voorkomen. Ook de grotere duidelijkheid over de status van een materiaal (afval of geen afval) zal de toepassing ervan vergroten, waarmee het gebruik van primaire grondstoffen kan worden verminderd.